KURJER WARSZAWSKI.

D. 6. Kwietnia. — Rok 1846. Poniedziałek. № 93. Jutro, Śty Epifanjusz. Wschód słońca g. 5 m. 30; Zachód g. 6, m. 30.

Wczoraj, przed wszystkiemi Kościołami z rana Wieśniaczki ułożyły stosy wysoko upiątrowane *palm* rozmaitej długości. Były takie, które dochodziły 2ch łokci wymiaru. Rozwijąca się iuż dobrze wegetacja, posłużyła do przyozdobienia palm tegorocznych. Kwiaty trzciny stawowej, gałązki iałowcu, wierzby, oraz bukiety z sasanek i nieśmiertelników, wchodziły do składu onychże. Wszyscy wracaiący z Kościołów przynosili do mięszkań swoich palmy poświęcone, a to w celu zachowania onychże aż do roku przyszłego.

Gdy w tygodniu bieżącym, a mianowicie w czasie od Wielkiego Czwartku do Wielkiej Soboty, ustaie odgłos dzwonów, z powodu żałoby Kościoła, nie od rzeczy będzie wspomnieć słów kilka o tym instrumencie, używanym do zwoływania wiernych na Nabożeństwa. Można mniemać, że dopiero po ustaniu prześladowania Chrześcjan, dzwony mogły być znane, gdyż wprzódy ukrywaiący się z obrządkami wiary swoiej wyznawcy CHRYSTUSA niemogli onych używać. Niektórzy twierdzą, że ie wynalazł Śty PAULIN Biskup Nolański żyiący w IV. wieku. Drudzy ie odnoszą do SABINIANA I. Papieża; lecz on tylko ustanowił, aby na godziny kapłańskie zwyczajne, dzwoniono mniejszym, a na uroczyste Nabożeństwo większym dzwonem. JAN XIII. pierwszy wprowadził obrzędy święcenia dzwonów, gdy na pamiątkę koronacji OTTONA młodszego Cesarza i żony iego *Teofanji* poświęcił dzwon szczególnej wielkości i dał mu imie swoie *Jan*. Pewna zatem iest rzecz, że dzwonów używano iuż od VIIgo wieku, a przedtem różnych narzędzi brzękliwych.—Sławne dawniej dzwony w Warszawie były u XX. *Bernardynów* (którzy i dziś posiadaią dzwony do najgłośniejszych należące); te stopiły się w r. 1708, w czasie pożaru który około dnia Śgo BARTŁOMIEJA, zniszczył 18 kamienic, kilka dworków, a przytem dzwonnicę Kościoła wyż wspomnionego Zakonu. O tych dzwonach pisał *Jarzemski* muzyk WŁADYSŁAWA IV, że biją we dwie oktawy, tak ślicznie, iakiem nigdzie niesłyszał, lubo bywałem w *Warce*, w *Goszczynie*, w *Garwolinie* a nawet i w *Czersku*.

JO. Xiążę NAMIESTNIK Król:, decyzją swoią, objawioną w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z d. 28 Stycz: (9 Lut:) r. b., w uzupełnieniu przepisów o dyetach i kosztach podróży, z d. 6/18 Czerwca 1841 r., postanowić raczył: aby koszt za użycie powozu, przyjmować tylko Urzędnikom, którzy maią rangi lub zajmuią posady należące do klassy 5tej włącznie; niższym zaś wynagradzać koszt za bryczkę.

Wiktorja z Komorowskich *Burkhardt*, Wdowa Emerytka po Oficerze b. W. P., przeżywszy lat 53, wczoraj przeniosła się do wieczności. Pozostałe Córki i Wnuki, zapraszaią Przyiaciół i Znaiomych na exportację ciała iutro o godz: 4tej po południu z Kościoła Parafjalnego Śgo JANA, na smętarz Powązkowski odbyć się maiącą.

Zeszyt *Pamiętnika Religijno-Moralnego tomu Xgo za miesiąc Kwiecień* r. b., wyszedł z druku i zawiera: Winc: *Kadłubek*, wspomnienie historyczne przez W. H. *Gawareckiego*; Badania o spowiedzi do ucha, przez X. Pawła *Rzewuskiego*; z Homiletyki: iak Kaznodzieja ma nauczać, przez X. J. K. *Szeleskiego*; Wiadomość o życiu i pismach X. Macieja *Jeżowskiego*; Wzmianka o świętych pozostałościach z narzędzi męki Pańskiej; Rozmaitości.

Bank Polski ogłosił drukiem Wykaz 775 Numerów *Obligacji cząstkowych* z pożyczki 150-miljonowej, wylosowanych w latach 1836 do włącznie 1845 roku, z któremi właściciele do d. 1 Stycznia r. b. po wypłatę nie zgłosili się. W liczbie tych Obligacji niewykupionych, iest dwie na zł. 7,000, iedna na zł. 4,500, iedna na zł. 2,500, piętnaście na zł. 2,100, dziesięć na zł. 1,500, reszta na summy niedochodzące 1,000 zł. (Wykaz taki można przejrzeć w Drukarni Kurjera).

Główna Kassa Oszczędności. W tygodniu upłynionym do d. 24 Marca (5 Kwiet:) r. b. włącznie, wydano książeczek nowych 6, na które, tudzież na dawniejsze, w 177 wnioskach, złożono Rsr: 715 k. 80 (zł. 4,772). Na żądanie 56 Uczestnikom wypłacono (prócz procentu za r. b: Rsr: 6 k. 78), Rsr: 2,227 k. 45½ (zł. 14,849 gr. 21), i umorzono książeczek oszczędności 20. Przeto Uczestników 3,743, posiada kapitał Rsr: 105,503 k. 74½ (zł. 703,358 gr 9.)

Jutro o godz: 6tej wieczorem, odbędzie się posiedzenie *Centralne* Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności.

W wieku przemysłu, w którym nietylko nauki mechaniczne olbrzymim na drodze odkryć postąpiły krokiem, a nauki przyrodzone i chemja, wykryciem nowych prawd zasadniczych, inną postać wszelkim fabrykacjom nadały, najmniej w porównaniu z innemi uczyniono ieszcze dla rolnictwa, które w naszym kraju najgłówniejszem iest zatrudnieniem. Prace w tym względzie wykazały nietylko ścisły związek chemji z rolnictwem, ale nadto, iż dalszych postępów od niej oczekiwać powinno; w tej mierze stanowi epokę dowodzące tej prawdy, a zarazem wykrywaiące nader liczne zasady rozumowanego gospodarstwa dotychczas rozmaicie a błę-

dnie wyjaśnione; *Chemja z stosowaniem do rolnictwa i fizjologji roślinnej*, która od r. 1842 w Niemczech aż pięć po sobie następnych wydań miała, tłumaczona na francuzkie i angielskie, wyszła w polskim przekładzie Prof: Sewer: *Zdzitowieckiego*. Ciekawe to i dla każdego rolnika nadzwyczaj zajmujące i nauczające dzieło, iest do nabycia w Księgarni Ig: *Klukowskiego* przy rogu ulic Miodowej i Senatorskiej, w domu W. Bujno pod Nrem 497 lit: C. Cena exemp: zł. 9.

Uzupełniając życzenia wielu Osób, do mej fabryki zgłaszaiących się, mam honor donieść Szano: Publiczności, że przygotowałem wiele rodzaiów *Mydeł Tualetowych*, a mianowicie *Mydło pachnące do golenia się* w proszku, pudełka większe po zł. 1 gr. 15, mniejsze po zł. 1, (o którego szczególnej dobroci pochlebną iuż otrzymałem opinję w Nrze 71 Kurjera Warsz:), iak niemniej Mydło do kąpieli używane w paczkach pół-funtowych, po zł. 2. Osoby, które obstalunki naprzód zamówić raczyły, mogą takowe obecnie odebrać. Główny Skład Mydeł tualetowych, iest w fabryce moiej przy ulicy Nalewki i Franciszkań: N° 2257, iak również w sklepie Pana *Müller* przy ulicy Kra:-Przed: N° 451. W końcu mam honor do niniejszego dołączyć (na Warszawę) *Wykaz Cen* mydeł tualetowych dla wiadomości i okazania Szano: Publiczności, o ile przedmioty podobnego rodzaiu są tańszemi od dotychczasowych, iedynie z zagranicy sprowadzanych.— *Jan Werner*.

Wczoraj w Red: Kurjera złożono od E. zł. 6 gr. 20, dla kaleki S. w domu Elerta.

Nakładem i drukiem S. *Orgelbranda*, Księgarza i Typografa, przy ulicy Miodowej Nro 496, wyszedł 9ty poszyt dzieła: *Dzieie Krzyżaków, oraz ich stosunki z Polską, Litwą* i *Prussami*, poprzedzone rysem dziejów woien krzyżowych. Prenumerata na to dzieło, maiące się składać z arkuszy drukowanych około 80, ozdobione 12tą rycinami na stali, wynosi zł. 40.

W *Paryżu* najnowsze chusteczki (fichus) zowią się *Noemi*; Kołnierzyki *à la Gondy*, *à la Medicis* i *à la Mercedès* (bohatyrka iednego z romansów Alex: *Dumas*), a rękawy *Muszkieterskie*. Na przeiażdzkę do *Lązan*, (w tym tygodniu) robionych iest przeszło 100,000 nowych Kapeluszów damskich; z tych najwięcej będzie słomkowych w deseń gwipurowy, oraz w kolorach lila i cytrynowym. Nowością także iest ozdobienie kapeluszów wstążkami 2ch kolorów, np: lila i zielonemi, kasztanowatemi i *cerise* (seris). Z kwiatów używane są bardzo gałązki *rododendrum*. Chustki od nosa na rano robią się z batystu niebielonego (*écru*). Nasze Modniarki *Warszawskie* czynią iuż przygotowania aby się do tych mód z wiosną i po ukończeniu wielkiego postu zastosować.

Deszcz, który tej wiosny pada dosyć obficie, i wczorajszej Niedzieli padał na przekorę. Nie umniejszyło to pobożnych Kościołom, ale sparaliżowało zupełnie zwykły ruch spacerowy po mieście.

Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Lunatyczce*, JPani *Rywacka* i JP. *Dobrski*; po *Styryjczykach*, JPani *Turczynowiczowa*, JPanna *Gwozdecka* i obaj Bracia *Tarnowscy*. W Rozmaitości, po *Młodej Wdowie*, JPani *Halpert* i JP. *Komorowski*. Jedno-aktowa przerobiona z francuzkiego Krotochwila *Pożycz mi pięć złotych*, ciągle bawiła Publiczność. Autorowie iej *Xavier*, *Duvert* i *Lauzanne* (Xawie, Diuwer i Lozan), mieli zamiar pomnożyć Słuchaczom dobry humor, a Tłumacz wybornie zastosował rzecz do naszej miejscowości. Po ukończeniu przywołano JP. *Jasińskiego*. Zapytano o Tłumacza, oświadczono iż to dziełko bezimiennie zostało nadesłane. — *Dyrekcja Teatrów*, dochód z ostatniego przed świętami widowiska, to iest w przyszłą Środę, przeznacza dla Szpitalów Warszawskich wszelkich wyznań. Publiczność zapewne swą obecnością wesprze życzenia Dyrekcji, aby chorzy ubodzy Warszawianie szukaiący polepszenia zdrowia w Szpitalach, otrzymali pożądane wsparcie.

Do *Kassy Oszczędności Płockiej*, w dniu 17/29 Marca r. b., 31 Uczestników złożyło Rsr: 101 k. 10 czyli zł. 674; cały zatem kapitał przez 390 Uczestników posiadany, wynosi Rsr: 4,172 czyli zł. 27,813 gr. 10.

Anglja. — Parostatek *Wirago* wiozący pocztę indyjską, istotnie zostawał w niebezpieczeństwie na przeprawie z *Alexandrji* do *Malty*; parostatek francuzki *Egipt* wprawdzie usłyszał znaki o pomoc, ale zamiast takowej udzielić, dał tylko o tem znać do *Malty*. Raport urzędowy Jenerała *Smith* donosi, iż Anglicy w bitwie pod *Ulliwuhl* zabrali *Seikom* nie 65, lecz 55 armat, a 11 armat uszkodzili, lub zatopili w rzece *Sutledsz*. Strata Anglików w tej bitwie doszła 151 zabitych, 413 ranionych i 25 zabłąkanych. — Z Ameryki głoszą nadzieję, iż Prezes *Rozas* wkrótce będzie zmuszony zadosyć uczynić żądaniom Anglji i Francji. — Statek *Marmion* przywiózł wiadomość z *Nowego-Jorku* z dnia 5go z. m.: Sprawa *Oregon* nie była ieszcze w senacie rozstrzygniętą; mimo to, stronnictwo pokoju utwierdzało się w nadziei, iż nie przyjdzie do wojny. — Mniemaią, iż Gubernator Jeneralny Indji wschod: nie odłoży wyprawy do *Lahory*, aby tymczasem armja Seików nie została wzmocnioną przez *Gulaba* Singa.

Minister Robert *Peel* (Pil) coraz bardziej nabiera wziętości w Anglji; nawet dzienniki przeciwne teraźniejszemu Ministerjum, oddaią *Pilowi* pochwały. W *Irlandji* ma bardzo wielu stronników, i *Okonel* mówi o nim z uszanowaniem. Kilka pism powtórzyły o *Pilu*, że on iest Synem tkacza. Stoi on teraz sam bez stronnictwa wal-

cząc za sprawiedliwość, opuszczony od swoich, szanowany od przeciwników. A ten człowiek nie złożył nawet trzeciego examinu, nie skończył nawet prawa, wszedł w 19tym roku do handlu, a rozumie teraz wewnętrzną i zewnętrzną politykę, finansy, handel nie gorzej od naszych przez tysiączne examiny przerafinowanych mędrców kontynetalnych.

Francja. — Xiąże *Aumale* (Omal) 20go z. m. wyruszył z *Algieru* w towarzystwie swoiego Szwagra Xięcia *Augusta* Sasko-Koburgskiego, aby objąć dowództwo w prowincjach *Medehy*, *Miljany* i *Titteri.* — W *Metz*, *Diżą* i *Tulle*, podobnie iak w *Tuluzie* zaszły zamieszki, które rychło uśmierzono. — Królewska Akademja medyczna na wniosek Ministra handlu, wyznaczyła Komisję złożoną z 11tu członków, celem poznania istoty morowej zarazy. Komisja ta ogłosiła teraz sprawozdanie, i oświadczyła że: morowa zaraza powstaie w *Egipcie*, *Syrji* i *Turcji* pod wpływem przyczyn lokalnych i atmosferycznych, i że zaraza rozszerza się przez powietrze, a nie przez zetknięcie. — Wice-Admirał *Leblank* w miejsce Wice-Admirała *Griwel*, mianowany Prefektem marynarki w *Breście*; drugi podziękował za ten urząd z powodu, iż iako Par Francji, musi znaczną część czasu przepędzać w *Paryżu* — Głoszą, iż byli członkowie zakonu Śgo JANA *Jerozolimskiego*, ustanowią komandorstwo w prowincji *Oranu.* — Wkrótce ustanowionem będzie Ministerstwo dla spraw *afrykańskich;* to Ministerstwo uzyska P. *Dufaure* (Diufor) lub Xiąże *Dekaz.* — Nowa muzyka Felicjana *Dawid* »Mojżesz na górze Sinai," nie odpowiada oczekiwaniu. — Juljusz *Janin* (Żanę) opisuie w dzienniku *Sporów* uroczystość otwarcia kolei żelaznej z *Orleanu* do *Tours* (Tur).

Hiszpanja.—Królowa *Izabella* codzień najmniej przez trzy godzin pracuie z Ministrami i Urzędnikami. — *Don Piotr Sabater* w miejsce Jenerała *Balboy*, mianowany Szefem politycznym *Madrytu;* drugi otrzymał urząd Jenerał-Kapitana w *Burgos.*

Użyteczna Machina do żęcia zboża, w Galicji nowo-wynaleziona. Uprzywileiowany wynalazca tej machiny Pan Stanisław *Waguza* w *Tarnowie*, założył w tem mieście fabrykę, w której te machiny do żęcia zboża będą wyrabiane. W tym celu wyieżdza on do Czech, gdzie różne rekwizyta do swoich machin obstalował, a ztamtąd uda się do Styrji dla sprowadzenia stali. Pan *Waguza* ma wszelką nadzieję, iż wspomniona fabryka będzie mogła ieszcze do tegorocznych żniw dostarczyć Obywatelom tych machin.

Lwów 29 Marca. — Potrzeby życia, spadaią w cenie, ponieważ widoki na błogosławione żniwa, są bardzo pomyślne. (Don: pryw:)

Niemcy. — *Wiedeń 29 Marca.* W Okręgu Wadowickim, chłopi powracaią spokojnie do właściwych swoich zatrudnień. Aresztowano Hr: *Potockiego*, który wracał ze Lwowa, w mieście Brünn.

Wrocław, 20 Marca. — Donosiliśmy iuż dawniej o listach gończych, wydanych przez Prezydenta prowincji szląskiej względem przytrzymania *Napoleona Borejszy.* Dziś czytamy w *Korres: Hamburg:* następuiący artykuł: »Polski wychodzca, *Napoleon Borejsza*, który częstemi wśród Królestwa Pruskiego, a szczególniej w prowincjach nadreńskich odbywanemi podróżami, względem celu których nie był w stanie wylegitymować się dostatecznie, ściągnął na siebie kilkakrotnie uwagę Władz, a mianowicie w skutek tego, że mimo otrzymanego przez Władze prowincji nadreńskich rozkazu oddalenia się z prowicji Król:-Pruskich, na nowo granice tegoż Państwa przekraczał, otrzymały wszelkie Władze policyjne prow: nadreńskich polecenie, zatrzymania go w razie uięcia i odstawienia do Prezydjum prowincji szląskiej."

Włochy. Rzym 19 Marca.— N. CESARZOWA Rossyjska oczekiwaną tu iest na początku Mca Kwietnia; ciągle zajmuią się tu urządzeniem w sposób najwspanialszy dla Niej pałacu Meloni. (G. P. P.)

Piszą z *Rzymu* pod dniem 28mym Lutego w Dzienniku *Sporów*: »Dziś w południe J. C. W. Wielki Xiąże KONSTANTY, odwiedził Jego Świątobliwość PAPIEŻA. OJCIEC Śty przyiął Wielkiego Xięcia przy podwoiach swego salonu audyencjonalnego. Jego Ces: Wysokość ukłonił się, a następnie zbliżaiąc się z uszanowaniem do OJCA Śgo, ucałował go w prawą rękę. Papież zaprowadził go do krzesła, na którym Wielki Xiąże usiadł. W tej chwili wszedł Radca Tajny *Buteniew*, i rozmowa przeszło pół godziny trwała pomiędzy Papieżem, Wielkim Xięciem i Ministrem.

Neapol, 19 Marca. — Wczoraj odbyła N. CESARZOWA Rosyjska przeiażdżkę w towarzystwie Wielkiej Xżniczki OLGI, z owdowiałą W. Xżną Meklemburgsko-Szweryńską i iej Córką Xiężniczką *Ludwiką* do Kapodimonte. Zdrowie N. Pani iest w najlepszym stanie.

(Gaz: Pow: Pr:)

Rozmaitości.— Jedno z pism paryzkich doniosło, że 12go z. m. pokazywano na targu w *Paryżu*, kłosy żyta, zebrane w okolicy tej stolicy!!! — *Myśli.* Znajduią się osoby miłuiące pochlebstwa mi czynione, bo przez to zapominaią o swej nicości. — Pociecha którą udzielamy za późno albo przez lekkomyślność, zwykle chybia swego celu. — Najpiękniejszem przymiotem młodej dziewicy iest niewinność, łącząca się z niewymuszoną dobrocią serca. — Małżeństwo iest kapitałem przez miłość ulokowanym, a dzieci onego są procentem. — Czas iest podobny do rdzy gęstej, która przyczepia się do machiny ludzkiej i kończy się na iej zniszczeniu zupełnem. — Większa część naszych *Dandych* iest podobna do książek pięknie oprawnych, któ-

rych osnowa nie ma wartości. — Ironja iest prawdą ukrytą pod maską; satyra zaś iest klęską obłudy. — Czas można porównać z parawanem, za którym kryje się przyszłość uśpiona. — Młodzi ludzie niedojrzali maią to wspólne z drzewami, że wydaią kwiaty lecz bez owoców.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Bogatko Leon Oby: z Gub: Żytomierskiej; Konarzewski Ign: Kup: z Płocka; Kurkowicz Tom: Oby:, i Rogowski Mat: Oby: z Krakowa. (G. P).

DONIESIENIA.

Licytacja RUCHOMOŚCI, to iest: z Sukien, Bielizny, Pościeli i Sprzętów, po Alexandrze Trembińskim, odbędzie się z polecenia Sądowego dnia 26 Marca (6 Kwietnia) r. b. o godzinie 4 z południa, przy ulicy Bugaj w domu pod Nr 207 C. Andrzej Williams, R.

Na licytacji publicznej w dniu 7 Kwietnia r. b. pod Nrem 1723 przy ulicy Alea, odbywać się maiącej, sprzedany będzie złocony, okazały i bardzo gustownie zrobiony ŻYRANDOL, do 36 świec urządzony; na kupienie którego Szanowną Publiczność niniejszem zaprasza się.

Na żądanie Tomasza Jeżowskiego, Brata Spadkodawcy i pełnomocnika SSrów, oraz z mocy upoważnienia presidii Tryb: Cyw: tutejszego, w gmachu Pijarskim w Warsz: przy ul: Jezuickiej pod Nr 74 położonym, drogą publicznej licytacji przed podpisanym Reientem, sprzedane zostaną w d. 26 Marca/7 Kwietnia r. b. i następnych, o godz. 4 po południu, rozmaite Ruchomości do spadku po niegdy X. Macieju Jeżowskim. Kanoniku Metropolitalnym Warszawskim i Proboszczu Parafji Jadów pozostałe, iako to: Meble, Garderoba, Bielizna, Zegarek srebrny cylinder i Bibljoteka z rozmaitych dzieł polskich, łacińskich, francuzkich i niemieckich złożona, za gotowe zaraz po przybiciu w monecie płacić się maiące pieniądze. *Masłowski,* R. K. Z.

W zakończeniu sprzedaży Ruchomości po ś. p. Alexandrze z Lamottow i Pawle Małżonkach Głuszyńskich, odbywać się będzie licytacja na Żyrandole, Meble, mechaniczne Stołeczki, Sprzęty gospodarskie, Fortepian, Bibljotekę składaiącą się z dzieł klasycznych w różnych ięzykach, a to w dniu 25 Marca (6 Kwietnia) r. b. o godz: 3 z południa, w domu pod Nr 668 przy ulicy Leszno położonym. J. *Noskowski.*

Dnia 3 b. m. o godz: 3ej z południa, z lokalu Traktjerni Białoskurskiego, w domu Nro 1256 przy ulicy Nowy-świat istnieiącej, skradziono ŁYŻEK srebrnych zwykłych stołowych sztuk 7, maiących na sobie następuiące oznaki: dwie z cyframi lit: M. proby 12, wyrobu E. Radke w Warszawie; 3 bez cyfry proby 12, wyrobu M. Schwartz; dwie bez cyfry proby 12, wyrobu Nowakowskiego w Warszawie. Upraszą się więc, aby ktokolwiekbądź powziąwszy iakowy ślad tej kradzieży, raczył poszkodowanego właściciela traktjerni uwiadomić, a nagroda w razie żądania onej, podług przyzwoitego umiarkowania zapewnia się.

Dziś rano ciepła stopni 6. Wczoraj w południe 5.

TEATR WIELKI. Jutro, *Co kto lubi,* z Oper, Tańców etc.

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś, przed *Pożycz mi pięć złotych,* z powodu słabości JP. *Rychtera,* zamiast *Zemsty za mur,* będzie 48my raz *Xiężna* i *Paź.*